Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

BIULETYN KOWIEŃSKI

WILBI

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) MAŁA POHULANKA 10—7.

Nr. Wilno, dnia 16 lutego 1935 r. 1225.

Treść numeru:

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a.

	Dział.	Str.
1. Radjostacje zagraniczne a święto niepodległości litewskiej.-	I.	1.
2. Prof.Biržiszka doktorem honoris causa uniwersytetu ryskiego.-	"	"
3. Demonstracja antylitewska w Berlinie.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ.

K r o n i k a.

4. Dokoła obchodu święta niepodległości.-	III.	"
5. Ustanowienie premij literackich.-	"	"
6. Sprawa projektu izby pracy.-	"	"
7. Kongres kultury.-	"	"
8. Obchód ku czci biskupa Baranowskiego.-	"	2.
9. Doroczne zebranie T-wa Studjów Ekonomicznych.-	"	"
10. Sprawa skonfiskowania książki "Przysłowia".-	"	"
11. Narada tautininków.-	"	"
12. Delegacja niemieckiego związku kulturalnego u prezydenta państwa.-	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

13. Dokoła procesu hitlerowców.-	VII.	"
14. Założenie automatycznej stacji telefonicznej.-	"	"

VII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

15. "Vil.Ryt." w sprawie nabożeństw litewskich w Wileńszczyźnie.-	VIII.	"

------oOo------

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

Kronika.

Radjostacje zagraniczne a święto niepodległości litewskiej. Radjo Kowieńskie /z dn. 15.II.35 r./: Elta donosi, iż w związku z litewskiem świętem narodowem radjostacje włoskie oraz radjostacje w Pradze, Strassburgu, Budapeszcie, Helsingforsie, Paryżu, Beramünsterze, Rydze, Tallinie, Bruksellі, Wiedniu, Luksemburgu i inne nadawać będą litewskie programy okolicznościowe.-

Prof. Biržiszka doktorem honoris causa uniwersytetu ryskiego. Radjo Kowieńskie /z dn. 15.II.35 r./: "Liet.Aidas" donosi, iż dnia 15 lutego prof.M.Biržiszka udał się do Rygi, gdzie zostanie mu wręczony akt doktoratu honorowego uniwersytetu ryskiego. Prof. Biržiszka wygłosi tam odczyt.-

Demonstracja antylitewska w Berlinie. "Liet.Aidas" Nr.38 /II.35 r./: W ostatnich tygodniach niemiecki związek popierania niemieckości zagranicą wszczął ostrą akcję propagandową przeciwko Litwie wśród studentów uniwersytetu berlińskiego. W związku z tą akcją 12 lutego odbyły się w Berlinie demonstracje protestacyjne przeciwko Litwie. Odbył się wiec studencki, na którym odśpiewano pieśń wojskową "Naród do broni" i wygłoszono podburzające przemówienia w związku ze sprawą kłajpedzką.-

II. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ.

Kronika.

Dokoła obchodu święta niepodległości. Radjo Kowieńskie /z dn.15.II.35 r./: Cała prasa litewska zamieszcza artykuły w związku z obchodem święta niepodległości w dniu 16 lutego. "Liet.Aidas" w artykule wstępnym wyraża zadowolenie, że Litwa nie sama będzie obchodziła swe święto narodowe. Barwy litewskie w dniu 16 lutego będą zdobiły także Rygę i Tallin. Na całym świecie, a także w Ameryce rozbrzmiewać będą pieśni i muzyka litewska. Litwa zdobyła już sobie prawo obywatelstwa na całym świecie. Jeden z litewskich sąsiadów w drodze presji ekonomicznej usiłuje zmusić Litwę do ustępstw w zakresie jej praw suwerennych. Dziś jednak w przededniu święta narodowego stwierdza się, że Litwa nie pójdzie na żadne ustępstwa. Litwa musi wierzyć we własne siły, gdyż zaufanie to przezwycięży presję obcych, pokona trudności ekonomiczne i zapewni Litwie szczęśliwy rozwój. Niektórzy niezadowoleni są z pewnych posunięć rządu oraz trudności, wynikających z kryzysu. Zawsze trzeba mieć na uwadze, że interes ogółu wymaga ofiar. Niepodległość, która została zdobyta ofiarnością Litwinów, wymaga nadal ofiar.

"Musu Ryt." w artykule, poświęconym rocznicy 16 lutego, stwierdza, iż Litwa jest pełnoprawnym członkiem rodziny międzynarodowej. Największym sukcesem Litwy było wyzwolenie Kłajpedy z portem kłajpedzkim, będącym koniecznością litewskiej egzystencji państwowej. Powszechną radość zaciemnia okupacja Wilna. Jest to wielki cios dla Litwy. Jednak wobec osiągniętego dorobku budzi się nadzieja, że przy wspólnych wysiłkach, skierowanych w stronę Wilna, zostanie ono wyzwolone.-

Ustanowienie premij literackich. Radjo Kowieńskie /z dn.15.II.35 r./: Liet.Aidas zamieszcza artykuł, w którym wskazuje na potrzebę wyzwolenia litewskiej pracy kulturalnej spod obcych wpływów oraz stwierdza, iż dla popierania litewskiej twórczości literackiej ustalone zostały premje literackie: premja Ministerstwa Oświaty 5.000 litów, Czerwonego Krzyża, Spaudos oraz Sakało Biendrowie.-

Sprawa projektu izby pracy. "Rytas" Nr.38 /II.35 r./: Rada Stanu przesłała Gabinetowi Ministrów do przejrzenia i zatwierdzenia projekt ustawy o izbie pracy. Jak sądzą, w kwietniu ustawa zostanie ogłoszona w "Vyriausybes Žinios".-

Kongres kultury. "Rytas" Nr.38 /II.35 r./: Związek Przyjaciół Naujoji Romuva postanowił zwołać kongres kultury. Kongres ma się odbyć w dniach 3, 4, 5 i 6 marca. Na kongresie wygłoszą odczyty: prof.Czesnys p.t. "Kultura a religja", prof.Paksztas p.t. "Litwa pod względem cywilizacji porównawczej", dr.Juszka p.t. "Organizacja życia kulturalnego na Litwie" i t.d. W czasie kongresu odbędzie się również konferencja Związku Przyjaciół Naujoji Romuva.-

O b c h ó d k u c z c i b i s k u p a B a r a n o w s k i e g o. "Liet.Aidas" Nr.38 /II.35 r./: W uniwersytecie kowieńskim odbędzie się w dniu 24 lutego, w związku ze stuleciem urodzin biskupa Baranowskiego, obchód ku czci biskupa. Przemawiać będą metropolita Skwirecki, prałat Jaksztas-Dąbrowski, rektor Römer i inni.-

D o r o c z n e z e b r a n i e T - w a S t u d j ó w E k o n o m i c z n y c h. "Liet.Aidas" Nr.38 /II.35 r./: 1 marca odbędzie się doroczne zebranie T-wa Studjów Ekonomicznych. Rozpatrzony będzie plan prac T-wa na przyszłość oraz dokonane będą wybory części członków zarządu.-

S p r a w a s k o n f i s k o w a n i a k s i ą ż k i "P r z y s ł o w i a". "Liet.Aidas" Nr.38 /II.35 r./: Na ostatniem posiedzeniu senatu wszechnicy kowieńskiej rozważana była sprawa skonfiskowania książki prof.Kreve-Mickiewicza p.t."Przysłowia". Uchwalono, iż książkę tę można będzie nabyć jedynie za zezwoleniem specjalnej komisji wydziału humanistycznego.-

N a r a d a t a u t i n i n k ó w. "Liet.Aidas" Nr.38 /II.35 r./: 14 lutego odbyła się w Kownie narada tautininków miejscowych rejonów.-

D e l e g a c j a n i e m i e c k i e g o z w i ą z k u k u l t u r a l n e g o u p r e z y d e n t a p a ń s t w a. "Liet. Aidas" Nr.38 /II.35 r./: 12 lutego delegacja centralnego zarządu niemieckiego związku kulturalnego na Litwie wręczyła na ręce prezydenta państwa i premjera oświadczenie, w którem uskarżała się na wrogie stanowisko społeczeństwa litew. względem mniejszości niemieckiej.-

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a.

D o k o ł a p r o c e s u h i t l e r o w c ó w. "Liet.Aidas" Nr.38 /II.35 r./: W dalszym ciągu odbywa się przesłuchiwanie świadków, składających zeznania w sprawie oskarżonych hitlerowców kłajpedzkich. Z zeznań tych wynika, że na prośbę konsulatu niemieckiego w Kłajpedzie wydawane były przybyszom z Niemiec paszporty litewskie, jedynie w tym celu, by mogli oni brać udział w zebraniach sejmiku. Naogół zeznania świadków potwierdzają, iż w Kłajpedzie stosowali hitlerowcy teror względem ludności.-

Z a ł o ż e n i e a u t o m a t y c z n e j s t a c j i t e l e f o n i c z n e j. "Liet.Aidas" Nr.38 /II.35 r./: Na terenie Kłajpedy prowadzone są roboty, związane z założeniem automatycznej stacji telefonicznej. Stacja ta zacznie działać z dniem 1 wrześn. r.b.-

VIII. Z ŻYCIA LITWINÓW I PRASY LITEWSKIEJ W WILNIE.

"V i l. R y t. w s p r a w i e n a b o ż e ń s t w l i t e w s k i c h w W i l e ń s z c z y ź n i e. "Vil.Ryt." Nr.13 z 13.I 1935 r. Artykuł p.t. "Jesteśmy jeszcze żywi". Streszczenie:

Litwini parafji Butrymańce zwrócili się do arcybiskupa z prośbą o przysłanie księdza, znającego język litewski. Krok Litwinów butrymańskich zasługuje na uwagę, gdyż dotychczas Litwini bronili swych praw w parafjach, gdzie mieszkała ich większość, a przynajmniej znaczna ich część, w butrymańskiej parafji natomiast w ciągu 20 lat Litwini byli pod względem narodowym usypiani i gnębieni. Przytem przejawili żywotność Litwini nietylko z parafji Butrymańce, lecz również Bieniakonie, Osowo, Żyrmuny, Ejszyszki, Koleśniki, Raduń i Nocza. Niestety Litwini z parafji butrymańskiej, bieniakońskiej, werenowskiej, hermaniskiej, osowskiej i żyrmuńskiej dotychczas prawie żądali. Pierwsi odezwali się Litwini z Butrymańc.

We wspomnianych parafjach: Butrymańce, Bieniakonie, Werenów, Hermanieszki, Osowo i Żyrmuny są nie setki a tysiące Litwinów, a tymczasem w kościołach litewskich nabożeństw wcale niema. Wszyscy Litwini ze wspomnianych parafij powinni się poruszyć i wspólnie żądać od arcybiskupa, by wprowadził litewskie nabożeństwa. Gdyby zaś to nie poskutkowało, powinni wtedy dawać na utrzymanie kościoła połowę. Drugą połowę niech dają parafjanie Polacy.

Litwini z parafji Butrymańce pokazali drogę i uczynili pierwszy krok. Od nich Litwini powinni brać przykład i wykazać, że jeszcze żyją.-

------oOo------